

ZİHİNDEN ÇIKARMA

Zihinden çıkarma işlemi için değişik yöntemler vardır. Zamanla herkes kendine en kolay gelen yöntemi uygular. Bu yöntemlerden bazıları sıra ile anlatılacaktır.

1- Eksilenden Çıkan Sayıya Kadar Geriye Sayma

Eksilenden çıkana kadar geriye ritmik sayılır. Kaç sayma yapılırsa, farkı bulmuş oluruz.

Örnek:

$11 - 7 =$ işlemini zihinden yapalım. 11'den 7'ye kadar geriye doğru birer sayma yapılır.

11 10 9 8 7
1 2 3 4 sonuç 4

Örnekler: Aşağıdaki çıkarma işlemlerini zihinden, geriye ritmik sayma yöntemiyle yapınız.

$12 - 5 =$

$14 - 4 =$

$9 - 3 =$

$17 - 6 =$

$19 - 7 =$

$18 - 5 =$

2- Çıkan Sayıdan Eksilene kadar İleri Sayma

Çıkan sayıdan, eksilen sayıya kadar ileriye ritmik sayma yapılır. Kaç sayma yapılırsa, farkı bulmuş oluruz.

Örnek:

$12 - 5 =$ işlemini zihinden yapalım. 5'ten 12'ye ileriye doğru birer sayma yapılır.

5 6 7 8 9 10 11 12
1 2 3 4 5 6 7 sonuç 7

Örnekler: Aşağıdaki işlemleri zihinden yapınız.

$13 - 6 =$

$14 - 5 =$

$12 - 7 =$

$16 - 4 =$

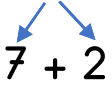
$17 - 8 =$

$15 - 6 =$

3- Çıkan Sayıyı Parçalayıp Çıkarma

Eksilendeki birlik kadarını çıkarmak için çıkan sayıyı parçalarız. Eksilendeki birlik kadarını çıkardıktan sonra, çıkandan arta kalan sayıyı da çıkarıp işlemi tamamlarız.

Örnek: $17 - 9 =$ işlemini zihinden yapalım. 17'den 7'yi çıkarmak işimizi kolaylaştırır. 9'u, 7 ve 2 olarak parçalarız. 17'den önce 7'yi, sonra 2'yi çıkarırız.

$$17 - 9 =$$

$$7 + 2$$

$$15 - 8 =$$

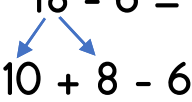

$$17 - 7 = 10$$

$$10 - 2 = 8$$

4- Eksileni Onluk-Birlik Ayırarak Çıkarma

Eksilen sayı onluk ve birliklerine ayrılır. Önce birlikler birbirinden çıkarılır. Sonra, kalan 10'a eklenir.

Örnek: $18 - 6 =$ işlemini zihinden yapalım. 18'i, 10 ve 8 olarak ayırırız. 8'den 6'yı çıkarırız, 2 buluruz. Ayırdığımız 10 ile 2 yi toplarız.

$$18 - 6 =$$

$$10 + 8 - 6$$

$$19 - 8 =$$

$$8 - 6 = 2$$

$$10 + 2 = 12$$

5- Çıkan Sayıya Ekleme Yaparak 10'a Tamamla

Eksilenden 10 çıkarmak daha kolaydır. Bu nedenle çıkan sayıyı 10'a tamamlamak için kaç lazımsa eklenir. Eksilenden fazladan sayı çıkarmış oluruz. Sonra fazladan çıkardığımız sayı kadar ekleriz.

Örnek: $17 - 8 =$ işlemini zihinden yapalım. 8'in 10 olması için 2'ye ihtiyaç var. 2 ekleriz ve 17'den 10'u çıkarırız. Sonuca da fazladan çıkardığımız 2'yi ekleriz.

$$17 - 8 =$$

$$16 - 9 =$$

$$8 + 2 = 10$$

$$17 - 10 = 7$$

$$7 + 2 = 9$$